

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 11 серпня 2025 р. № 840-р

КОНЦЕПЦІЯ
Державної цільової соціальної програми
“Молодь України: покоління стійкості — 2030”

Визначення проблеми,
на розв’язання якої спрямована Програма

Молодь є соціально-демографічною групою та частиною людського капіталу, яка відіграє ключову роль у формуванні економічного потенціалу держави та забезпеченні її конкурентоспроможності на глобальних ринках. Саме молоді люди визначають напрями та динаміку соціокультурних змін, вектори можливого розвитку суспільства, впливають на формування та реалізацію державної політики. В умовах сучасних викликів, коли багато молодих чоловіків та жінок боронять українську державність, роль молоді набуває особливого значення. З огляду на потребу у зміцненні людського капіталу, захисті суверенітету, повоєнному відновленні та прискоренні економічного зростання держава має зробити одним із фокусів своїх стратегічних завдань забезпечення того, щоб молодь залишилася в Україні та мала перспективи для розвитку в нашій державі.

Україна перебуває в умовах невизначеності та нестабільності, внаслідок чого українська молодь опинилася в епіцентрі складних випробувань. Окремі події, серед яких збройна агресія Російської Федерації проти України та пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, зумовили глибокі соціальні, демографічні та економічні зміни, які істотно вплинули на становище молоді, ускладнивши і без того нелегкий процес становлення та переходу до дорослого життя. Воєнні дії, масова міграція, тимчасова окупація Російською Федерацією частини території України, що супроводжується агресивною політикою насильницької асиміляції та мілітаризації, — все це сформувало нові умови для усіх сфер життя молоді та вплинуло на зростання песимістичних настроїв щодо майбутнього, погіршення психічного та фізичного здоров’я, низький рівень заінтересованості молодих людей в участі у суспільному житті.

Молодь в Україні — особи віком від 14 до 35 років включно. З урахуванням етапів розвитку, формування та зміни потреб молодих жінок та чоловіків на різних етапах дорослішання у Національній молодіжній стратегії до 2030 року, затвердженій Указом Президента України

від 12 березня 2021 р. № 94 (далі — Молодіжна стратегія), виокремлено такі чотири вікові групи молоді:

14—18 років: здебільшого охоплює учнівську молодь, яка визначається з освітніми та професійними орієнтирами і набуває досвіду участі в суспільному житті;

18—24 роки: молодь зазвичай здобуває фахову передвищу або вищу освіту, поєднує навчання з початком трудової діяльності та шукає шляхи самореалізації;

24—29 років: молодь, як правило, вже визначилася з професійними пріоритетами, але часто стикається з труднощами офіційного працевлаштування і забезпечення гідних умов праці;

29—35 років: молодь має професійний, управлінський або науковий досвід, часто потребує перекваліфікації, формує сім'ї, виховує дітей та активно залучається до суспільного життя країни.

Значна частина молодих жінок і чоловіків віком від 18 до 35 років бере безпосередню участь у захисті незалежності, державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Молодь є також соціально різноманітною. Вона охоплює різні категорії молодих жінок і чоловіків: тих, що проживають у селах, селищах, містах України (зокрема на тимчасово окупованій Російською Федерацією частині території України, а також на території, де ведуться бойові дії) та за її межами; внутрішньо переміщених осіб, депортованих або примусово переміщених внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України осіб; осіб з інвалідністю; представників та представниць корінних народів України (кримських татар, караїмів, кримчаків) і національних меншин (спільнот); молодих військовослужбовців, ветеранів війни та інших категорій молодих людей. Держава визнає різноманіття української молоді та необхідність врахування специфічних потреб різних категорій молоді.

Зменшення чисельності молоді, зниження рівня її участі в суспільному житті та зростання міграційних настроїв є ключовими викликами, особливо з огляду на те, що частина молоді планує виїхати за межі України, не пов'язує своє майбутнє з Україною або не відчуває себе частиною українського суспільства. За результатами соціологічного дослідження “Вплив війни на молодь в Україні”, проведеного дослідницькою агенцією “Info Sapiens” у 2024 році на замовлення Програми розвитку ООН (далі — дослідження впливу війни), лише 58 відсотків молодих людей висловили бажання залишитися в Україні, а частка молодих біженок/біженців, які прагнуть повернутися, зменшилася з 66 відсотків у 2023 році до 32 відсотків у 2024 році. Водночас частка тих, хто категорично не хоче повертатися, зросла з 6 відсотків до 19 відсотків відповідно. Демографічна криза в Україні, що загострилася під час збройної агресії Російської Федерації проти України, депортація та примусове переміщення частини української

молоді з тимчасово окупованих частин території України, обстріли цивільної інфраструктури призвели до різкого скорочення чисельності молоді. За даними Держстату, на 1 січня 2022 р. чисельність молоді становила 9 969 315 молодих людей (що становить 24,3 відсотка загальної чисельності населення). У 2024 році, за оцінкою Інституту демографії та проблем якості життя Національної академії наук, чисельність молоді скоротилася до 7 654 183 осіб, а за прогнозом експертів у сфері соціальної політики та демографії до 2030 року така чисельність може знизитися до 5 млн. осіб.

Збройна агресія Російської Федерації проти України, за висновками аналітичного звіту “Молодіжна політика Російської Федерації як інструмент знищення ідентичності на тимчасово окупованих частинах території України”, підготовленого Центром громадянської просвіти “Альменда” у 2024 році, супроводжується системним впровадженням агресивної молодіжної політики на тимчасово окупованих частинах території України, що цілеспрямовано знищує українську ідентичність. Понад 600 тис. молодих людей віком 18—29 років проживає на тимчасово окупованих частинах території Луганської, Донецької, Запорізької та Херсонської областей України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль. Втрата зв’язку з ними та з молоддю за межами України без належної інтеграції загрожує формуванням покоління, що не ідентифікує себе як частину українського суспільства.

Низька продуктивність економіки, економічна нестабільність, дестабілізація ринку праці також створюють значні перешкоди для професійної реалізації молодих людей в Україні. Відповідно до результатів дослідження “Ставлення молоді до власного бізнесу: Україна та ЄС”, проведеного дослідницькою лабораторією “Rating Lab” у 2023 році, а також за результатами звіту “Соціальне підприємництво та молодь”, складеного в рамках міжнародного проекту регулярних опитувань громадської думки “Євробарометр” у 2023 році, 73 відсотки молоді в Україні під час вибору виду праці віддали перевагу самозайнятості, підприємницькій діяльності, але відсутність відповідних знань обмежують ці прагнення. На відміну від України, у ЄС молодь, здебільшого, надає перевагу роботі за наймом і тільки 39 відсотків молодих людей розглядають можливості самозайнятості та ведення бізнесу. Молоді жінки та чоловіки можуть стикатися з труднощами в адаптації до мінливих умов ринку праці, пошуках свого професійного покликання та забезпеченні себе матеріально. Отже одним із важливих завдань сьогодення є допомогти молодим людям стати більш гнучкими та адаптивними до змін і відповідно більш конкурентоспроможними та економічно самодостатніми шляхом створення умов для здобуття ключових компетентностей, надання підтримки з профорієнтацією, перекваліфікацією та працевлаштуванням.

За офіційною статистикою 2021 року, Індекс гендерної рівності в освіті становив 45,7 із 100; на ринку праці — 53,8. При цьому дівчата переважно обирають соціально-гуманітарні сфери з нижчою оплатою, а хлопці — технічні професії та професії, де необхідне застосування фізичної сили, що разом із нерівномірним розподілом праці, пов'язаної з доглядом за тими, хто його потребує, спричиняє гендерний розрив в оплаті праці. Жінки заробляють у середньому на 18 відсотків менше за чоловіків, а щодо керівних посад бал Індексу становить лише 38,7. Це призводить до виникнення потреби у забезпеченні рівного доступу до здобуття професійної освіти, наданні підтримки дівчатам у STEM (STEAM/STREAM)-освіті, перекваліфікації та справедливому розподілі обов'язків, пов'язаних з доглядом за тими, хто його потребує.

Гендерно зумовлене насильство продовжує бути актуальною проблемою, посиленою збройною агресією Російської Федерації проти України та вимушеним переміщенням. Згідно з Гуманітарним планом потреб та реагування в Україні на 2025 рік, приблизно 2,4 млн. людей — переважно жінки та дівчата — зазнають або перебувають під загрозою гендерно зумовленого насильства та потребують підтримки і захисту. Урахування гендерно зумовлене насильство, у молодіжних програмах необхідно передбачити захист прав і гідності, а також інвестиції в ментальне здоров'я, безпеку та участь молоді в суспільному житті.

Проблема психічного здоров'я молоді продовжує загострюватися як в Україні, так і в державах — членах ЄС. За даними міжнародного дослідження, що проводилося в 11 країнах компанією “Alligator” у 2023 році, психічне здоров'я є одним із головних викликів для молоді на найближчі п'ять років. Як свідчать результати дослідження впливу війни, у 2024 році частка молоді в Україні, яка була занепокоєна своїм психічним здоров'ям, становила 25 відсотків (порівняно з 22 відсотками у 2023 році). Погіршення психічного здоров'я, стреси та розлади, викликані збройною агресією Російської Федерації проти України, вимушеною міграцією та іншими травматичними подіями, призводять до руйнування соціальних зв'язків, збільшення випадків розлучень у молодих сім'ях. За даними дослідження впливу війни, частка тих, хто повідомив про розрив стосунків із друзями або членами сім'ї, зросла з 18 відсотків у 2023 році до 27 відсотків у 2024 році. У державах — членах ЄС, за даними звіту “Молодь та демократія”, складеного в рамках міжнародного проекту регулярних опитувань громадської думки “Євробарометр” у 2024 році, 46 відсотків молоді віком 15—30 років стикалися з емоційними або психосоціальними проблемами (відчували тривогу чи депресію) протягом останнього року.

Іншим проблемним аспектом є низька залученість молоді до суспільного життя та діяльності інститутів громадянського суспільства. За даними дослідження впливу війни, 69 відсотків опитаних молодих людей не брали участі в діяльності жодного з таких інститутів за останні 12 місяців. Водночас сприйняття молоддю власної спроможності впливати на зміни в

територіальній громаді також залишається невисокою — лише 8 відсотків респондентів відповіли ствердно на запитання “Чи відчуваєте ви, що можете особисто впливати на зміни в своїй громаді?”. Це свідчить як про низький рівень участі, так і про відсутність внутрішньої мотивації.

Низький рівень участі молоді в суспільному житті, недовіра до державних інституцій та обмежене відчуття впливу на зміни в країні свідчать про недостатню ефективність молодіжної політики. Цю проблему поглиблюють фрагментованість зусиль різних суб’єктів, слабка координація між ними, низька інституційна спроможність, нестача підготовлених фахівців та обмеженість ресурсів.

Створення сприятливого та інклюзивного середовища, в якому визначається унікальність кожної молодої людини, враховуються різноманітні потреби, а також забезпечується рівний доступ до змістовних та актуальних можливостей, що відповідає викликам сьогодення, сприяє реалізації потенціалу молоді, усвідомленню громадянської відповідальності, пошуку свого місця у суспільстві та формуванню стійкого відчуття належності до спільноти.

Одним із основних завдань є посилення ролі і впливу молоді в суспільстві, зокрема шляхом її залучення до вирішення питань державного і місцевого значення, а також забезпечення участі молоді у формуванні, реалізації, моніторингу та оцінці ефективності реалізації молодіжної політики на всіх рівнях. Водночас необхідним є зміцнення інституційної спроможності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, формування основних компетентностей державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування, фахівців, які працюють з молоддю (зокрема молодіжних працівників), що сприятиме налагодженню ефективного діалогу з молоддю, її залученню до процесів прийняття рішень на всіх рівнях.

Крім того, необхідно створити умови та доступні можливості для особистісного, професійного, іншого розвитку молоді на кожному етапі її дорослішання, а також формування основних компетентностей, що сприятимуть її самореалізації, розвитку та участі в суспільному житті. Це сприятиме збереженню молоді, яка пов’язує своє майбутнє з Україною, і формуванню якісно нової країни.

Спрямування ресурсів на підтримку молоді є основним чинником для зміцнення країни сьогодні та її повоєнного відновлення. За даними звіту “Краще майбутнє: економічне обґрунтування для інвестування в молодь в Україні”, підготовленого ЮНІСЕФ у 2024 році, брак ресурсів для молоді може призвести до демографічної кризи, еміграції та погіршення психічного здоров’я.

Досягнення довгострокових результатів потребує застосування програмного підходу, що забезпечить стратегічне планування, міжвідомчу та міжсекторальну взаємодію, мобілізацію ресурсів, сталість управлінських

рішень, орієнтованість на результат, а також врахування специфічних потреб різних категорій молоді.

Державна цільова соціальна програма “Молодь України: покоління стійкості — 2030” (далі — Програма) ґрунтується на аналізі стану і проблем розвитку української молоді, результатів виконання попередніх програм, а також враховує програмні вимоги і перспективи, визначені Молодіжною стратегією, планом заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами — членами, з іншої сторони, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 “Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони” (Офіційний вісник України, 2018 р., № 24, ст. 852), Національною стратегією із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 36, ст. 2154; 2025 р., № 36, ст. 2399), Державною стратегією забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2022 р. № 752 “Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022—2024 роки” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 70, ст. 4248), Законом України “Про зайнятість населення”, Стратегією молодіжного сектору Ради Європи до 2030 року, переглянутою Європейською хартією про участь молоді у громадському житті на місцевому та регіональному рівні, ухваленою Конгресом місцевих та регіональних влад Європи 21 травня 2003 р., Хартією Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини (2010), Рекомендаціями Комітету Міністрів державам-членам: про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7; про молодіжну роботу, CM/Rec(2017)4; про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їхньої участі в демократичних процесах, CM/Rec(2022)6, Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722 “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року”, Концепцією розвитку громадянської освіти в Україні, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2686; 2022 р., № 82, ст. 5052), документами ООН, ЄС та Ради Європи, що регламентують засади розвитку молодіжної політики, та розроблена відповідно до принципів здійснення молодіжної політики, визначених Законом України “Про основні засади молодіжної політики”.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Виклики, спричинені посиленням збройної агресії Російської Федерації проти України, соціально-економічною нестабільністю та демографічною кризою, створюють значні бар'єри для цілісного розвитку та самореалізації української молоді.

Масштабність зазначених проблем, з якими Україна зіткнулася вперше за роки незалежності, обумовила неможливість їх розв'язання у рамках раніше прийнятих програм. Складність проблем, що постали перед українською молоддю та державою у процесі формування та реалізації молодіжної політики, зумовлюють потребу в системному аналізі та розв'язанні цих проблем на всіх основних рівнях — державному (проблеми держави), інституційному (проблеми суб'єктів молодіжної роботи) та соціальному (проблеми молоді).

До основних причин виникнення проблем на державному рівні належать:

триваюча збройна агресія Російської Федерації проти України, тимчасова окупація Російською Федерацією частини території України, що ускладнює підтримку зв'язку з молоддю, яка проживала на території України, на якій ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, з молоддю, яка проживає за межами України, що призводить до поступової асиміляції молоді в іншому культурному просторі, втрати зв'язку з українським суспільством, що загрожує формуванням покоління, яке не ідентифікує себе як його частину;

системні прогалини в реалізації молодіжної політики внаслідок обмеженої міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії;

обмежена спроможність (кількість та недостатній рівень компетентностей професійної підготовки) державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо залучення молоді до вирішення питань державного і місцевого значення, формування та реалізації молодіжної політики і проведення молодіжної роботи;

низький рівень інституційної та організаційної спроможності суб'єктів молодіжної роботи та їх ресурсного забезпечення;

недостатній рівень визнання та підтримки молоді як суб'єкта економічних трансформацій, а також слабка інтеграція молодіжного потенціалу в стратегічні економічні процеси;

недостатнє врахування потреб молоді під час розроблення та реалізації програм, що стосуються молоді, зокрема на регіональному та місцевому рівні, що призводить до зниження її ефективності та посилення територіальної нерівності у доступі молоді до молодіжної роботи та можливостей участі в суспільному житті;

відсутність належного врахування вікових особливостей та реальних потреб молоді на різних етапах дорослішання у державних програмах, а також обмеження цілей програм виконанням показників замість впровадження реальних змін;

слабкість стратегічного планування, відсутність дієвої наскрізної системи моніторингу та оцінки ефективності і результатів реалізації молодіжних програм (проектів), а також завдань і заходів Програми, які не враховують довгостроковий вплив.

До основних причин виникнення проблем на інституційному рівні належать:

брак інклюзивних та безбар'єрних просторів, зумовлених як втратою частини молодіжної інфраструктури внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, так і недостатньою розвиненістю цифрової інфраструктури для реалізації молодіжної політики та/або для проведення молодіжної роботи дистанційно, що посилює нерівність між територіальними громадами та ускладнює рівний доступ молоді до високоякісних послуг, зокрема для молоді з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України;

поширені в суспільстві стереотипи щодо гендерних ролей, нерівномірний розподіл безоплатної праці з догляду за тими, хто його потребує, та розривом в оплаті праці;

зміна місця розташування, формату діяльності або припинення функціонування певної кількості молодіжних центрів, молодіжних рад, організацій та інших суб'єктів молодіжної роботи, що призвело до втрати стабільності та сталої роботи у цій сфері;

недостатній рівень організаційної та інституційної спроможності суб'єктів молодіжної роботи, що знижує їх здатність адаптуватися до змін, ефективно реалізовувати програми та заходи для молоді;

вимушене переміщення молодіжних працівників і працівниць, що призвело до часткового або повного обмеження їх діяльності;

недостатня кількість кваліфікованих молодіжних працівників і працівниць, обмежений доступ до належного навчання, що впливає на якість роботи з молоддю;

фінансування заходів і програм для молоді за залишковим принципом, що призводить до зниження потенціалу таких заходів і програм, обмеження інноваційності та перетворення більшості ініціатив на формальні заходи з обмеженим впливом;

відсутність реінтеграційних та адаптаційних програм для суб'єктів молодіжної роботи з території України, на якій ведуться (велися) бойові дії, або з тимчасово окупованої Російською Федерацією території України;

зумовлена триваючою збройною агресією Російської Федерації проти України відсутність системної роботи із молодими військовослужбовцями, ветеранами війни щодо їх реабілітації, адаптації та повноцінної реінтеграції в усі сфери життя на основі безбар'єрного підходу.

До основних причин виникнення проблем на соціальному рівні належать:

масова міграція, депортація або примусове переміщення частини української молоді з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України;

відсутність когнітивної безпеки у зв'язку з низьким рівнем поінформованості та обмеженим доступом до ефективних програм неформальної освіти, спрямованих на розвиток актуальних компетентностей, що значно знижує здатність молоді адаптуватися до сучасних викликів і робить її вразливою до дезінформації, пропаганди та інших форм ворожого інформаційного впливу, зокрема з використанням технологій штучного інтелекту;

зростання рівня безробіття та поширення тіньової зайнятості серед молодих жінок і чоловіків, що зумовлено соціально-економічною нестабільністю, посиленням сформованого освітньо-професійного та гендерно-вікового дисбалансу, наслідками збройної агресії Російської Федерації проти України, зовнішньої та внутрішньої міграції молоді;

брак доступних і якісних програм профорієнтації та перекваліфікації молоді з урахування гендерних розривів, які відповідають сучасним вимогам ринку праці, програм для молодих підприємців для здобуття компетентностей у різних сферах, а також фахових та управлінських навичок, необхідних для працевлаштування;

недостатня кількість та якість програм неформальної освіти для розвитку підприємницьких компетентностей молоді, що ускладнює якісну професійну реалізацію та інтеграцію у ринок праці, сприяє міграційним настроям серед молодих людей, а також обмежує розвиток малого і середнього підприємництва;

травматичний досвід, отриманий внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, вимушеної зовнішньої та внутрішньої міграції та соціальної ізоляції, що значною мірою впливає на всі рівні функціонування молоді (зокрема фізіологічний, психологічний, соціальний, особистісний, професійний);

відсутність системної підтримки психічного здоров'я молоді з боку держави, нестача послуг із соціально-психологічної адаптації та програм фахової психологічної підтримки для молодих жінок та чоловіків, зокрема з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України, депортованих або примусово переміщених внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, внутрішньо

переміщених осіб, які належать до корінних народів України, національних меншин (спільнот), військовослужбовців, ветеранів війни, молодих сімей, молоді підліткового віку та їх батьків, а також молодих батьків, що може загострювати травматичні ситуації, сприяти соціальній ізоляції, депресії, розпаду сімейних зв'язків і зростанню випадків суїцидальної поведінки;

недостатній рівень культури турботи про власне психічне та фізичне здоров'я як серед молодих чоловіків, так і молодих жінок;

брак нових та альтернативних форм участі молоді у суспільному житті, їх недостатнє фінансування, навіть з урахуванням того, що традиційні інструменти та форми участі і соціальної активності часто є малоефективними та не відповідають потребам та інтересам молодих людей;

низький рівень заінтересованості молоді у суспільному житті, зумовлений недовірою до органів влади, відсутністю відчуття реального впливу на прийняття рішень, низьким рівнем поінформованості про свої права, обов'язки та можливості, зокрема щодо активної участі у суспільних змінах, що знижує мотивацію до участі та сприяє відстороненню від суспільних процесів;

відсутність реінтеграційних та адаптаційних програм для інтеграції молоді з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України, молоді, яка виїхала за межі України, та молодих жінок і чоловіків, які є внутрішньо переміщеними особами, до культурного, інформаційного, освітнього простору України;

зростання ризиків стигматизації різних груп молоді внаслідок триваючої збройної агресії Російської Федерації проти України, що може сприяти посиленню соціальної напруги та зниженню рівня згуртованості в суспільстві;

невизнання та неврахування унікальних і різноманітних потреб усіх груп молоді, що спричиняє упереджене ставлення, обмеження у доступі до можливостей, інфраструктури та ускладнює повноцінну інтеграцію молоді до суспільного життя та інших сфер життєдіяльності незалежно від її віку, статі, місця проживання, інвалідності, етнічного і соціального походження, громадянства, майнового та сімейного стану;

недостатній рівень поінформованості у зв'язку з низькою ефективністю комунікаційних механізмів про можливості участі у молодіжних програмах та заходах, що призводить до формування так званої "закритої бульбашки", коли активними учасниками молодіжної політики стають переважно представники вузького кола молоді, а більшість залишається поза важливими суспільними процесами, що посилює соціальну ізоляцію та знижує рівень залученості молоді.

Для забезпечення системного розв'язання зазначених проблем необхідне використання програмного методу, консолідація дій органів

державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів молодіжної роботи, міжнародних організацій, що опікуються питаннями молоді, інститутів громадянського суспільства, представників роботодавців, соціально відповідального бізнесу та інших заінтересованих сторін.

Програма має стати платформою для узгодження інтересів та зусиль між усіма сторонами на національному, регіональному та місцевому рівні, що сприятиме ефективній реалізації молодіжної політики відповідно до стандартів Ради Європи, ЄС та ООН. Її виконання передбачає налагодження міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії, залучення коштів державного і місцевих бюджетів, міжнародної допомоги, а також забезпечення інклюзивності, урахування потреб молоді та адаптацію заходів до особливостей розвитку молодих жінок та чоловіків на різних етапах дорослішання.

Програмний підхід забезпечить реагування на проблеми та запобігання їх виникненню шляхом планування, моніторингу і коригування заходів з урахуванням їх ефективності у довгостроковій перспективі. Це дасть змогу уникнути фрагментарності, формалізму, забезпечити інтеграцію молоді в усі сфери суспільного життя та створити умови для формування сильного, інноваційного та відповідального покоління, здатного брати участь у відновленні та розбудові держави та посиленні людського капіталу України.

Програмний підхід сприятиме переходу від фрагментованого реагування на окремі виклики до системного розв'язання стратегічних проблем, що забезпечить інтеграцію молоді в усі сфери суспільного життя та сталий розвиток молодіжної політики, яка стане фундаментом для побудови сильної, інноваційної та відповідальної молоді України. За таких умов молодіжна політика в Україні стати реальним чинником трансформації суспільства та залучення молоді до процесів розбудови держави.

Для системного подолання зазначених проблем передбачається реалізація таких пріоритетних завдань і заходів:

- забезпечення міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії між усіма заінтересованими сторонами, залученими до формування та реалізації молодіжної політики;

- формування безбар'єрного та сприятливого середовища, в якому визначається унікальність та потреби кожної молодої людини на всіх етапах її формування та становлення;

- розвиток кадрового потенціалу та розбудова молодіжної інфраструктури, впровадження цифрових інструментів для підтримки молоді на всіх рівнях;

- створення умов для особистісного, освітнього, професійного розвитку, економічної спроможності та підприємницької активності молодих жінок та чоловіків;

впровадження систем підтримки психічного здоров'я, соціально-психологічної допомоги та життєстійкості молодих людей;

формування у молоді відчуття належності до українського суспільства, її залучення до прийняття рішень і участі у суспільному житті;

забезпечення реінтеграції молоді з тимчасово окупованих частин території України, внутрішньо переміщених осіб і молоді за межами України, молодих військовослужбовців, ветеранів війни у соціокультурний простір України.

Мета Програми

Метою Програми є формування у молоді як стратегічної складової людського капіталу України відчуття належності до українського суспільства, розвиток її життєстійкості та створення можливостей для особистісної самореалізації.

Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Розв'язання проблеми можливе двома варіантами.

Перший варіант передбачає застосування традиційного підходу — централізоване управління молодіжною політикою та її реалізацію шляхом створення дієвої управлінської вертикалі на національному, регіональному та місцевому рівні. Однією з основних переваг цього підходу є його структурованість та контрольованість. Централізоване управління дає змогу ефективно координувати реалізацію програм на регіональному і місцевому рівні та аналізувати їх відповідно до пріоритетних завдань, визначених державною програмою.

Однак цей підхід має ряд значних недоліків, головним з яких є його незначна гнучкість, що посилюватиметься у зв'язку із зростанням невизначеності у наступні роки. Складний процес прийняття рішень призводить до досить повільного впровадження змін і здебільшого до формальної реалізації заходів без урахування актуальних викликів часу. Крім того, молодіжна політика залишається фрагментованою внаслідок слабкої координації дій між усіма заінтересованими сторонами. Моніторинг і аналіз потреб молоді здійснюється нерегулярно, здебільшого за кількісними показниками, без якісної оцінки впливу на життя молодих людей, що призводить до викривленого розуміння їх реальних проблем та потреб. Значною перешкодою залишається низький рівень залучення молоді, інших суб'єктів молодіжної роботи до процесу прийняття рішень, зокрема на регіональному та місцевому рівні, що призводить до зниження довіри до прийнятих рішень, сприяє їх сприйняттю як декларативних, малорезультативних та далеких від реальних потреб молоді, а також призводить до значного зменшення їх ефективності та вагомості.

У зв'язку із зазначеним традиційний підхід є ефективним з точки зору контролю, але у періоди соціальних змін він демонструє низьку адаптивність та недостатньо імплементує принципи молодіжної політики, зокрема щодо рівності прав молоді, її участі у прийнятті рішень, обґрунтованості необхідності міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів молодіжної роботи, міжнародних організацій, що опікуються питаннями молоді, інститутів громадянського суспільства, представників роботодавців, соціально відповідального бізнесу та інших заінтересованих сторін.

Другий варіант передбачає реалізацію інноваційного підходу, який містить поєднання традиційного підходу із використанням управлінської вертикалі та активної участі органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів молодіжної роботи, представників роботодавців, соціально відповідального бізнесу, міжнародних організацій, що працюють з молоддю та інших заінтересованих сторін у реалізації молодіжної політики. Такий підхід ґрунтується на принципах участі молоді у прийнятті рішень, партнерства, міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів молодіжної роботи, міжнародних організацій, що опікуються питаннями молоді, інститутів громадянського суспільства, представників роботодавців, соціально відповідального бізнесу та інших заінтересованих сторін із застосуванням гнучких інструментів реалізації, впровадженні цифрових інструментів та розвитку молодіжної роботи, посиленні ролі неформальної освіти. Він дає змогу уникати дублювання та фрагментації зусиль, підвищує довіру молоді до прийнятих рішень і створює умови для цілісного розвитку молоді з урахуванням її реальних потреб на всіх етапах розвитку — від раннього підліткового віку до дорослого життя.

Цей підхід також сприяє сталому фінансуванню реалізації програм для молоді, передбачаючи поєднання обмежених ресурсів держави з підтримкою міжнародних партнерів, що дає можливість залучати кошти державного та/або місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги, добровільних внесків та інших джерел, не заборонених законодавством.

Найбільшим недоліком інноваційного підходу є наявність потреби у високому рівні координації усіх учасників. Реалізація такого підходу потребуватиме інтеграції зусиль та якісної міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії всіх залучених заінтересованих сторін. Відсутність ефективної співпраці може призвести до посилення фрагментованості молодіжної політики внаслідок дублювання реалізованих заходів та програм для молоді, зокрема на державному та місцевому рівнях, та нерівномірної підтримки молоді в Україні, що призведе до істотного посилення суспільних упереджень, культурного розриву та зниження соціальної згуртованості.

Водночас, незважаючи на ризики, інноваційний підхід є оптимальним у зв'язку з поєднанням стратегічного планування, участі молоді, міжсекторальної та міжвідомчої взаємодії, а також мобілізацією ресурсів. Це забезпечує системність, адаптивність і стійкість молодіжної політики, орієнтованої на реальні потреби молоді, що сприяє формуванню людського капіталу та відіграє ключову роль у повоєнному відновленні та розбудові України.

Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми

Програма передбачає концентрацію зусиль на виконанні трьох пріоритетних завдань.

Пріоритетне завдання 1. Розширення участі молоді у суспільному житті та зміцнення соціальної згуртованості

Виконання пріоритетного завдання передбачає:

створення умов для участі молоді в суспільному житті, забезпечення її доступу до прийняття рішень на національному, регіональному і місцевому рівні, зокрема:

- розширення доступу та можливостей для реалізації молоддю свого права на участь у формуванні, реалізації та моніторингу молодіжної політики на всіх рівнях, зокрема шляхом участі у діяльності молодіжних рад, органів (організацій) учнівського та студентського самоврядування, молодіжних та дитячих громадських організацій, інших суб'єктів молодіжної роботи;

- створення нових можливостей та зменшення бар'єрів для громадської, волонтерської діяльності та інших форм участі молоді в суспільному житті, розвиток співпраці між різними групами молоді та суб'єктами молодіжної роботи; сприяння обміну досвідом, поширенню кращих практик, реалізації спільної діяльності, участі у формальних і неформальних платформах взаємодії;

формування у молоді ідентифікації себе як частини українського суспільства та сприяння соціальній інтеграції, адаптації і реінтеграції молоді, зокрема:

- поглиблення інтересу молоді до української мови, культури, історії, підтримку самовираження, обміну досвідом та спільної діяльності, яка демонструє її зв'язок з українським суспільством, з місцями походження або проживання, для формування мотивації до повернення та участі у відновленні своїх територіальних громад у майбутньому;

- зміцнення соціальної згуртованості та формування у молоді стійкого усвідомлення належності до українського суспільства, в якому кожна

молода людина відчуває потребу впливати на власне майбутнє та майбутнє своєї країни;

- інтеграцію молоді з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, до українського соціокультурного простору, а також налагодження безпечного діалогу з молоддю з частин території України, які тимчасово окуповані Російською Федерацією;

- забезпечення соціалізації, адаптації та реінтеграції молоді і суб'єктів молодіжної роботи з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України, з числа внутрішньо переміщених осіб, депортованих, примусово переміщених внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, представників корінних народів України, національних меншин (спільнот), молоді, яка перебуває за межами України, для збереження зв'язку молоді з Україною;

- посилення роботи з молоддю, яка не відчуває своєї належності до українського суспільства і є легкою мішенню для будь-якої дезінформації, зокрема, російської пропаганди, а також для вербування до деструктивних дій, що підривають безпеку держави;

- розвиток міжкультурного діалогу через взаємодію молоді і суб'єктів молодіжної роботи як в Україні, так і за її межами;

- підвищення рівня участі молодих військовослужбовців, ветеранів війни у суспільному житті як прикладу громадянської стійкості і засобу зміцнення соціальної згуртованості.

Пріоритетне завдання 2. Розвиток стійкості, безпечного середовища та психоемоційного благополуччя молоді

Виконання пріоритетного завдання передбачає:

забезпечення створення безбар'єрного та інклюзивного середовища для всіх категорій молоді, зокрема:

- створення умов для безпечного та інклюзивного розвитку молоді шляхом усунення стигматизації та дискримінації щодо окремих категорій молоді (молодих людей із вразливих груп населення, з числа внутрішньо переміщених осіб, молоді, яка належить до національних меншин (спільнот), є особами з інвалідністю);

- створення умов для безпечної і нетравматичної комунікації між цивільною молоддю, молодими ветеранами війни та молодими військовослужбовцями;

- розвиток нетерпимості до будь-яких форм насильства серед молоді, запобігання соціально ризикованій поведінці та гендерно зумовленому насильству;

- підвищення рівня гендерної компетентності фахівців, які працюють із молоддю, зокрема молодіжних працівників, представників громадських об'єднань, інших суб'єктів молодіжної роботи;

підтримку психічного та фізичного здоров'я молоді, зокрема:

- створення умов для збереження та відновлення емоційного благополуччя, подолання наслідків стресу та психотравм, зокрема тих, що пов'язані із збройною агресією Російської Федерації проти України, іншими негативними факторами;

- формування культури відповідального ставлення до власного фізичного, репродуктивного та психічного здоров'я, зокрема для запобігання інфекційним хворобам, що передаються статевим шляхом, дотримання здорового харчування, імунопрофілактики, відмови від куріння;

- утвердження позитивного ставлення до звернення за психологічною допомогою як природної та корисної практики у складних життєвих ситуаціях;

- розширення доступу до психологічної допомоги для збереження гармонійних відносин у молодих сім'ях, зокрема військовослужбовців, ветеранів війни, сім'ях загиблих, молодих людей, які зіткнулися з викликами, спричиненими збройною агресією Російської Федерації проти України, вимушеною депортацією, примусовим переміщенням або необхідністю адаптації до нових умов життя, із застосуванням сучасних механізмів;

- формування навичок емоційної регуляції та життєстійкості у молоді, з особливою увагою до підлітків, а також проведення роботи з їх батьками для підвищення обізнаності щодо особливостей підліткового віку, емоційних потреб молоді та ефективних способів її підтримки в цей період;

розвиток здатності молодих людей самостійно задовольняти свої потреби, розв'язувати життєві проблеми та долати труднощі без постійної зовнішньої допомоги, а також стійкості молоді, зокрема:

- зміцнення психологічної стійкості до тривожних станів, зумовлених збройною агресією Російської Федерації проти України та адаптацією до змін, зокрема для самопомоги та профілактики емоційного вигорання;

- формування у молоді культури здатності самостійно задовольняти свої потреби, розв'язувати життєві проблеми та долати труднощі без постійної зовнішньої допомоги, управління ризиками, кризового планування та прийняття рішень в умовах невизначеності;

- розвиток навичок збереження безпеки життєдіяльності для спроможності реагувати на виклики воєнного та післявоєнного періодів.

Пріоритетне завдання 3. Сприяння самореалізації та економічній спроможності молоді

Виконання пріоритетного завдання передбачає:

розвиток професійної самореалізації молоді на ринку праці шляхом здобуття формальної і неформальної освіти, зокрема:

- розвиток конкурентних на ринку праці компетентностей молоді та створення умов для її усвідомленого вибору професійного шляху, зокрема шляхом надання рівного доступу до професійного кар'єрного консультування, професійної орієнтації і перекваліфікації, менторства, стажування у приватному та державному секторах, зокрема в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

- створення умов для гендерної рівності у сфері професійної самореалізації та працевлаштування молоді;

- сприяння залученню роботодавців до розвитку економічної спроможності молоді;

- розширення професійних можливостей для молоді, особливо для молоді, яка перебуває у складних життєвих обставинах, тих, хто тимчасово не працює чи не навчається, є особами з інвалідністю, ветеранами війни, внутрішньо переміщеними особами, належить до корінних народів України, національних меншин (спільнот) або планує змінити професію, зокрема шляхом впровадження ініціативи ЄС "Молодіжна гарантія";

розвиток цифрових компетентностей молоді шляхом здобуття формальної і неформальної освіти для підвищення стійкості та безпеки в інформаційному середовищі, зокрема:

- розвиток цифрової грамотності, медіаграмотності, підвищення рівня базових знань з кібербезпеки та безпечної поведінки в онлайн-просторі для покращення здатності молоді до життєстійкості в умовах інформаційних викликів шляхом протистояння дезінформації, пропаганді та іншим заходам ворожої інформаційної діяльності, зокрема тим, що засновані на використанні сучасних технічних засобів із безпечним використанням технологій штучного інтелекту;

- формування середовища для розвитку когнітивної безпеки, яке сприяє розвитку критичного мислення та здатності молоді до самостійного осмислення, аналізу та відповідального поширення інформації;

формування культури підприємництва серед молодих жінок і чоловіків та заохочення їх до започаткування власної справи, зокрема:

- підвищення підприємницької спроможності молоді шляхом формування та розвитку навичок лідерства, підприємливості, емоційного інтелекту, міжособистісної взаємодії, фінансової грамотності, саморозвитку, здатності діяти в умовах невизначеності, зокрема через систему менторської підтримки;

- сприяння розвитку соціального підприємництва, платформ для обміну досвідом та підтримки молодіжних підприємницьких ініціатив;

формування інноваційного потенціалу молоді з використанням програм формальної та неформальної освіти, орієнтованих на креативну економіку, зокрема:

- забезпечення підтримки наукової діяльності молодих вчених;

- залучення молоді до креативних індустрій, інноваційної діяльності та новітніх технологій, зокрема шляхом ознайомлення з екосистемою стартапів, участі в проектах у сферах дизайну, мистецтва, культури та інформаційних технологій;

- створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу молодих жінок і чоловіків шляхом підтримку інтересу до природничих, математичних, технічних та інженерних дисциплін — математики, фізики, статистики, інженерії та інших галузей, що формують основу технологічного розвитку, а також розвиток технологічних компетентностей шляхом популяризації STEM (STEAM/STREAM)-освіти;

- інтеграцію молоді в освітньо-наукові та інноваційні екосистеми, включаючи участь у наукових спільнотах, акселераційних програмах, інноваційних хабах і лабораторіях для набуття дослідницьких і проектних навичок, формування міждисциплінарного мислення та здатності генерувати нові рішення для глобальних викликів.

Здійснення заходів відповідно до визначених пріоритетних завдань відбуватиметься шляхом забезпечення скоординованої діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів молодіжної роботи, міжнародних організацій, що опікуються питаннями молоді, інститутів громадянського суспільства, представників роботодавців, соціально відповідального бізнесу та інших заінтересованих сторін, що включатиме:

забезпечення розвитку міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії як наскрізного інструменту виконання Програми шляхом формування сталого партнерства між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, представниками роботодавців та профспілок, соціально відповідальним бізнесом, суб'єктами молодіжної роботи та іншими заінтересованими сторонами;

розвиток міжнародного молодіжного співробітництва, інтеграцію української молоді у світову та європейську молодіжну спільноту, посилення партнерства з українцями, що проживають за кордоном, організаціями української діаспори, молодіжними громадськими об'єднаннями та іноземними організаціями, впровадження кращих міжнародних практик молодіжної політики та молодіжної роботи;

проведення заходів та реалізацію проектів для молоді, зокрема на конкурсних засадах, що здійснюються суб'єктами молодіжної роботи та відповідають викликам сьогодення, а також враховують принцип гендерної рівності (врахування потреб молодих жінок і чоловіків, аналіз бар'єрів доступу до можливостей і підтримка гендерно-орієнтованого підходу);

започаткування та реалізацію існуючих програм неформальної освіти, мобільності, молодіжних обмінів, зокрема Національної програми залучення молоді до відновлення України шляхом молодіжних обмінів “ВідНОВА:UA”, національного конкурсу “Молодіжна столиця України”, Національної програми особистісного та професійного розвитку молоді “Державотворець”, українсько-польських обмінів молоддю та обмінів молоддю України та Литви;

запровадження нового механізму підтримки для створення умов сталого розвитку молодіжних та дитячих громадських організацій, інших суб'єктів молодіжної роботи із забезпеченням, насамперед, зміцнення їх управлінської, стратегічної та кадрової спроможності для активної участі у формуванні та реалізації молодіжної політики на всіх рівнях;

підвищення організаційної спроможності молодіжних центрів, просторів та інших суб'єктів молодіжної роботи для ефективного виконання пріоритетних завдань і заходів Програми;

сприяння ефективній діяльності молодіжних центрів, просторів та молодіжних рад, зокрема тих, що переміщені з тимчасово окупованих територій, як інклюзивних інституцій, що забезпечують доступ молоді до актуальних програм, а також створення молодіжних центрів, просторів та молодіжних рад у територіальних громадах, де така потреба обґрунтована результатами проведеного аналізу;

забезпечення ефективності діяльності державної установи “Всеукраїнський молодіжний центр”, зокрема для підтримки та розвитку молодіжних центрів, просторів, підвищення їх спроможності і здійснення заходів, спрямованих на розвиток молоді;

забезпечення ефективності діяльності Українського молодіжного фонду для підтримки молодіжних проектів і виконання окремих завдань і заходів молодіжної політики;

розвиток молодіжної роботи, особливо її мобільних форм, що відповідають на виклики збройної агресії Російської Федерації проти України;

підготовку та підвищення компетентностей фахівців, які працюють з молоддю, для забезпечення ефективності роботи з різними категоріями молоді, зокрема шляхом реалізації програми “Молодіжний працівник”;

цифровізацію молодіжної роботи, включаючи створення освітніх платформ та інструментів дистанційного інформування, для розширення

доступу молоді до послуг належної якості незалежно від її віку та місця проживання;

забезпечення інформаційної роботи з молоддю, зокрема з тією, яка тимчасово перебуває за межами України, молоддю з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих частин території України, а також з депортованою, примусово переміщеною внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України молоддю, шляхом налагодження цифрових каналів комунікації та відповідної цифрової інфраструктури, інструментів для проведення безпечної інформаційно-просвітницької роботи;

здійснення комплексу експертно-аналітичних, організаційних і підсумкових оціночних заходів, зокрема підготовки щорічної доповіді про становище молоді, проведення щорічних репрезентативних соціологічних досліджень та опитувань, які базуються на основі даних, структурованих за статтю, віком, місцем проживання та іншими ознаками, що передбачає аналіз становища дівчат, жінок, хлопців та чоловіків у суспільстві.

Планування та реалізація будь-яких програм (проектів, заходів) для молоді має здійснюватися із забезпеченням обов'язкової участі молоді та на основі результатів досліджень потреб, очікувань і її бачення, проведених на всіх рівнях формування та реалізації молодіжної політики, з урахуванням специфіки територіальних громад, сіл і міст.

Координацію міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії щодо реалізації пріоритетів Програми здійснюватиме Мінмолодьспорт.

Програму передбачається виконати протягом 2026—2030 років.

Передбачається щорічне здійснення моніторингу стану виконання Програми (реалізації пріоритетних завдань та заходів), за результатами якого з урахуванням даних щорічної доповіді Президенту України, та соціологічних досліджень будуть формуватися пропозиції для підвищення її ефективності.

Очікувані результати виконання Програми,
визначення її ефективності

Виконання Програми дасть змогу забезпечити:

збільшення частки молоді, яка бере участь у діяльності молодіжних рад, органів (організацій) учнівського та студентського самоврядування, молодіжних та дитячих громадських організацій, створених для вирішення питань, що стосуються молоді, не менш ніж на 3 відсотки щороку;

збільшення частки молоді, яка взяла участь у заходах із соціальної згуртованості, формування у молоді стійкого усвідомлення належності до українського суспільства та необхідності протидії дезінформації та

вербуванню для вчинення деструктивних дій, не менш ніж на 3 відсотки попереднього року;

збільшення частки молоді, яка спілкується українською мовою в усіх сферах життя (у сім'ї, на роботі та навчанні, з друзями), не менш ніж на два відсоткових пункти щороку;

збільшення частки молоді, яка перебуває за межами України і висловлює бажання повернутися до України, протягом наступних двох років;

зменшення частки молоді, яка бажає емігрувати до інших країн, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів до 2030 року;

збільшення частки молоді, фахівців, молодіжних працівників, представників громадських об'єднань, інших суб'єктів молодіжної роботи, які взяли участь у заходах та програмах неформальної освіти, спрямованих на формування гендерної рівності, запобігання та протидію гендерно зумовленому насильству, підвищення рівня сексуальної просвіти, обізнаності щодо прав людини, рівності та інклюзивності, не менш ніж на 10 відсотків до попереднього року;

збільшення частки молоді, яка є нетерпимою до будь-яких форм насильства, включаючи гендерно зумовлене насильство, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів до 2030 року;

збільшення частки інформаційних кампаній, програм, проектів та заходів, спрямованих на побудову діалогу, взаєморозуміння та співпраці між молоддю та ветеранами війни, військовослужбовцями, не менш ніж на 10 відсотків щороку;

збільшення частки інформаційних кампаній, тренінгів та програм щодо збереження психічного здоров'я та методів його підтримки не менш ніж на 10 відсотків щороку;

збільшення частки молоді, яка занепокоєна власним психічним здоров'ям, не менш ніж на два відсоткових пункти щороку;

збільшення частки молоді, яка готова отримувати запропоновану їй безоплатну психологічну допомогу, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів щороку;

збільшення кількості заходів, спрямованих на формування прихильності у молоді до запобігання виникненню інфекційних хвороб, що передаються статевим шляхом, на забезпечення здорового харчування, імунопрофілактики, відмови від куріння, не менш ніж на 5 відсотків щороку;

збільшення частки молодих сімей, які скористалися психологічною допомогою, не менш ніж на 5 відсотків щороку;

збільшення частки молоді підліткового віку та її батьків, які взяли участь у заходах, програмах, проектах, спрямованих на формування емоційної регуляції, життєстійкості у молоді; підвищення обізнаності батьків про ефективні способи взаємодії та підтримки підлітків у цей період не менш ніж на 5 відсотків щороку;

збільшення частки фахівців, які працюють з дітьми та молоддю і здобули фахові навички професійної роботи з урахуванням підходу, орієнтованого на емоційне відновлення в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України та післявоєнного відновлення, та підвищили кваліфікацію у сфері молодіжної політики, зокрема в рамках програми “Молодіжний працівник”, не менш ніж на 10 відсотків щороку;

збільшення частки молоді, яка скористалася програмами стажування, неформального професійного навчання, програмами менторства, що реалізовані в рамках співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, представниками роботодавців, соціально відповідальним бізнесом із молодіжними центрами, молодіжними та дитячими громадськими об'єднаннями, молодіжними працівниками, іншими суб'єктами молодіжної роботи, не менш ніж на 10 відсоткових пунктів до попереднього року;

сприяння збільшенню кількості молодіжних центрів та просторів, які функціонують як інклюзивні, безбар'єрні середовища для підтримки та розвитку молоді, зокрема молоді з вразливих категорій;

підвищення частки молоді, яка працевлаштувалася протягом 12 місяців після того, як скористалася послугами професійного кар'єрного консультування, взяла участь у сучасних програмах професійної орієнтації та/або перекваліфікації, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів щороку;

збільшення частки молоді, яка бере участь у заходах з формальної та неформальної освіти, спрямованих на розвиток професійних компетентностей, які відповідають вимогам сучасного ринку праці, не менш ніж на 5 відсотків щороку;

зменшення частки молоді віком 15—24 роки, яка не працює, не навчається і не набуває професійних навичок, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів до 2030 року;

збільшення частки молоді, яка взяла участь у заходах з формальної та неформальної освіти, спрямованої на розвиток цифрової грамотності, медіаграмотності, знань і навичок з кібербезпеки та безпечної поведінки в онлайн-просторі, не менш ніж на 5 відсотків щороку;

зменшення частки молоді віком 14—17, 18—34 роки, яка мала проблеми із безпекою у зв'язку з використанням інтернету протягом останніх 12 місяців, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів щороку;

підвищення частки молоді віком 16—34 роки, яка займається підприємницькою діяльністю або має власну справу (є самозайнятою), до 5 відсотків загальної чисельності відповідної вікової групи до 2030 року;

збільшення частки дівчат і молодих жінок, які обирають навчання та працевлаштування в технічних, інженерних, цифрових і підприємницьких сферах, не менш ніж на п'ять відсоткових пунктів до 2030 року, з урахуванням показників участі в програмах профорієнтації, перекваліфікації, підтримки жіночого лідерства та підприємництва;

підвищення рівня навичок підприємливості, фінансової грамотності молоді не менш ніж на 5 відсотків до попереднього року;

сприяння розвитку інноваційного потенціалу молоді в кожній галузі до 2030 року;

збільшення частки молоді, яка взяла участь у заходах, програмах, проектах у сферах дизайну, мистецтва, культури та інформаційних технологій, не менш ніж на 5 відсотків до попереднього року;

збільшення кількості молодих вчених;

підвищення частки молоді, яка бере участь у заходах, проектах, програмах та інших ініціативах у сфері наукової і науково-технічної діяльності, не менш ніж на два відсоткових пункти щороку.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних,
трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми

Видатки на виконання Програми здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах бюджетних призначень, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на відповідний бюджетний період, міжнародної технічної допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів під час формування їх показників на відповідний рік.
